

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

Atbildes uz jautājumiem par

Eiropas Kiberdrošības kompetenču centra 2021.–2027. gada plānošanas perioda grantu programmu “Mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju kiberdrošības transformācija”

Izmantotie saīsinājumi:

Aģentūra – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

Atlases nolikums – Eiropas Kiberdrošības kompetenču centra 2021.–2027. gada plānošanas perioda grantu programmas “Mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju kiberdrošības transformācija” projektu iesniegumu atlases nolikums <https://www.cfla.gov.lv/lv/media/13965/download?attachment>

AM – Aizsardzības ministrija

FS – Finansējuma saņēmējs

MVK- deklarācija atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumiem [Nr.776 “Kārtība, kādā komercsabiedrības deklarē savu atbilstību mazās \(sīkās\) un vidējās komercsabiedrības statusam.”](#)

MK noteikumi – Ministru kabineta 2024. gada 05.marta noteikumi Nr.139: Eiropas Kiberdrošības kompetenču centra 2021.–2027. gada plānošanas perioda grantu programmas "Mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju kiberdrošības transformācija" īstenošanas noteikumi <https://likumi.lv/ta/id/350225-eiropas-kiberdroshibas-kompetencu-centra-20212027-gada-planosanas-perioda-grantu-programmas-mazo-un-videjo-saimnieciskas-darbibas-veiceju-kiberdroshibas-transformacija-istenosanas-noteikumi>

Saturs

1.	Vispārīgi jautājumi.....	2
2.	Īstenošanas nosacījumi.....	2
3.	Attiecināmās izmaksas.....	3
4.	Projekta iesnieguma aizpildīšana un pielikumi.....	6
5.	Iepirkumi.....	7
6.	MVU statuss.....	8
7.	Īstenošanas nosacījumi	9

Nr.p.k.	Jautājumi	Atbildes
1. Vispārīgi jautājumi		
1.1.	Vai projekts jāiesniedz KPVIS sistēmā?	Nē, projektu iesniedz nosūtot projekta iesnieguma veidlapu uz pasts@cfla.gov.lv
1.2.	Vai var startēt vairāki uzņēmumi zem viena projekta. Ja jā, vai pieteikumā ir jānorāda abi uzņēmumi vai tikai viens.	Nē, iesniegumu var iesniegt viens uzņēmums. Papildus norādām, ka atbilstoši MK noteikumu 17. punktam projekta iesnieguma iesniedzējs ir Latvijas Republikā reģistrēts mazais vai vidējais saimnieciskās darbības veicējs.
2. Īstenošanas nosacījumi		
2.1.	Vai ir kādi nosacījumi, cik ilgā laikā pēc projekta apstiprināšanas varēs uzsākt tā realizāciju?	Projekta realizāciju var uzsākt, negaidot apstiprināšanu, taču jāņem vērā, ka visas darbības, kas veiktas līdz projekta iesnieguma apstiprināšanai ir projekta iesniedzēja pašrisks, jo iespējama varbūtība, ka pasākuma ietvaros tomēr atbalsts netiks piešķirts. Izmaksas ir attiecināmas, ja tās ir radušās pēc Ministru kabineta (turpmāk- MK) noteikumu spēkā stāšanās dienas – 2024. gada 5. marta un projekta darbības nav pabeigtas pirms projekta iesnieguma iesniegšanas aģentūrā.
2.2.	Vai pēc projekta beigām (2025.g. 30. aprīlim) ir jāiesniedz atskaitē par projekta rezultātiem?	Iesniedzot maksājuma pieprasījumu atbilstoši Līgumā noteiktajai kārtībai un izmantojot aģentūras tīmekļa vietnē www.cfla.gov.lv publicēto veidlapu, aģentūrā būs jāiesniedz dokumentu kopums par

		<p>projekta izdevumiem un īstenošanas progresu, noslēgtajiem līgumiem, savukārt noslēguma maksājumā pēc projekta īstenošanas būs jāsniedz informācija par darbību rezultātiem.</p> <p>Atbilstoši projekta iesnieguma aizpildīšanas metodikai, papildus projekta iesniegumā var norādīt informāciju par rezultātu ilgtspēju un plānotajiem rezultātu izplatīšanas pasākumiem (ja tādi projektā paredzēti).</p>
2.3.	Vai ir paredzēti kādi nosacījumi par turpmāko tehnoloģisko nodrošinājumu arī pēc projekta realizēšanas beigām?	<p>Atbilstoši līguma nosacījumiem, jānodrošina, ka projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi, vērtības projektā tiek izmantoti plānoto darbību veikšanai un saskaņā ar projektā paredzēto mērķi.</p> <p>Papildus informējam, ka projekta īstenošanas laikā un 10 (desmit) gadus no lēmuma datuma par kiberdrošības granta finansējuma piešķiršanu jānodrošina visu ar projektu saistīto dokumentu glabāšanu, t. sk. projekta iesnieguma, jebkuru ar projektu saistīto sarakstes dokumentu, iepirkuma dokumentācijas, projektā noslēgto Līgumu, veikto darbu, piegāžu un sniegtu pakalpojumu apliecinošu dokumentu, veikto maksājumu apliecinošo dokumentu oriģinālu vai to atvasinājumu ar juridisku spēku glabāšanu.</p>
2.4.	Kā saņemt "drošības iestāžu atzinumu par atbilstību valsts drošības interesēm"?	Atzinums nav jāsaņem. Atbilstību drošības interesēm CFLA pieprasīs Satversmes aizsardzības birojam projektu iesniegumu vērtēšanas ietvaros.
2.5.	Vai projekta iesniedzējs, kas iepriekš veicis kiberdrošības auditu, saņems lielāku punktu skaitu par to, kurš plāno ārējo auditu veikt projekta ietvaros?	Jā, par iepriekš veiktu auditu var saņemt 3 punktus (Kvalitātes kritērijā Nr.5.1), bet par plānotu auditu projektā 1 punktu.
3. Attiecināmās izmaksas		
3.1.	Vai kiberdrošības audita veikšana projekta ietvaros ir attiecināmās izmaksas?	Ja projektā plānots izstrādātās/pilnveidotās informācijas sistēmas drošības un veiktspējas audits, tās ir attiecināmās izmaksas (MK noteikumu 13.4. apakšpunkts informācijas sistēmas ieviešanas kvalitātes kontroles veikšanas, tai skaitā testēšanas, izmaksas). Vēršam uzmanību, ka izmaksas informācijas sistēmas drošības un veiktspējas auditam būs attiecināmas, ja tās radušās no MK noteikumu spēkā stāšanās dienas.

3.2.	<p>Vai tehnoloģiskā nodrošinājuma licenču noma (nevis iegāde), ekspertu noma, regulāras konsultācijas projekta realizēšanas laikā ir attiecināmās izmaksas?</p>	<p>Atbilstoši MK noteikumu 13.3. apakšpunktam atbalstāmas informācijas sistēmu izstrādes vai iegādes izmaksas. Licenču noma nav atbalstāma.(jāprecizē)</p> <p>MK noteikumu 13.5. apakšpunkts paredz tehniskās (arī specifiskās) infrastruktūras un tās darbināšanai nepieciešamās ražotāja sērijeida programmatūras iegādes izmaksas. Aģentūras ieskatā licenču noma būtu attiecināma, ja plānojot projektam nepieciešamo finansējumu, projekta iesniedzējs ir izvērtējis, vai programmatūras risinājumu saimnieciski izdevīgāk ir iegādāties vai nomāt, un finansējuma saņēmēja pienākums ir pamatot, ka ir ievērots saimnieciskā izdevīguma princips.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka projektu jāīsteno līdz 2025. gada 30. aprīlim un licenču noma pēc projekta attiecināmības perioda (20 darbdienas pēc projekta īstenošanas beigām) būs jāfinansē no saviem līdzekļiem.</p> <p>Lai skaidrotu par ekspertu un konsultantu izmaksu attiecināmību, būtu vērtīgi izprast minēto speciālistu paredzētos pienākumus un iesaistes pamatotību projektā. No izrietošajām aktivitātēm šādas izmaksas varētu tikt attiecinātas no MK noteikumu 13.1. apakšpunkta (projekta vadības un īstenošanas personāla atlīdzības izmaksas) vai 13.6. apakšpunkta (apmācību izmaksas par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) arhitektūru ieviešanu un pārvaldību).</p> <p>Ja plānots iepirkt konsultācijas (pakalpojumu vai iegādes līgums), izmaksas var attiecināt, ja ir vienošanās par konkrētu nodevumu, kas atbilst attiecināmo izmaksu pozīcijām (piemēram, veikta lietotāju vajadzību analīze un iesniegts pārskats, apmācību pakalpojums, nodevums par konkrētu pētījumu daļas izstrādi u.tml.).</p>
3.3.	<p>Vai projekta mērķa sasniegšanai var tikt attiecinātmas vairāku kiberdrošības pakalpojumu kombinācijas– tehnoloģiskie risinājumi kopā ar ekspertu konsultatīvajiem pakalpojumiem?</p>	<p>Projekta ietvaros var kombinēt vairākus pakalpojumus, taču projektā iekļauj tikai attiecināmās izmaksas atbilstoši MK noteikumu 13. punktam.</p>

3.4.	<p>Vai kā attiecināmais izdevums šeit tiek uzskatīts arī programmatūras gada licences maksa? Piemēram, ja mēs izmantojam Microsoft 365 mākoņpakalpojumu, un esam identificējuši, ka mūsu drošību uzlaboru labākas licences izmantošana, vai tas arī ietilps attaisnotajos izdevumos.</p>	<p>Aģentūras ieskatā licenču noma būtu attiecināma, ja plānojot projektam nepieciešamo finansējumu ir izvērtēts, vai programmatūras risinājumu saimnieciski izdevīgāk ir iegādāties vai nomāt. Jāņem vērā, ka projektu jāīsteno līdz 2025. gada 30. aprīlim un licenču noma būtu attiecināma projekta īstenošanas laikā. Vēršam uzmanību, ka atbilstoši MK noteikumu 14.punktam izmaksas ir attiecināmas, ja tās ir radušās pēc šo noteikumu spēkā stāšanās un ne vēlāk kā 20 darbdienas pēc projekta īstenošanas beigām.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka projekta ietvaros tiek atbalstīti projekti, kuru minimālais granta līdzfinansējuma apmērs vienam projektam ir 20 000 euro t.i. projekta attiecināmās izmaksas var būt 40 000 euro un vairāk.</p>
3.5.	<p>Cik % no attiecināmajām izmaksām var būt personāla izmaksas?</p>	<p>Nav noteikts, taču tehnisko risinājumu projektos var saņemt papildus punktu (5.3. kritērijā), ja risinājumam atvēlēti vismaz 70% no izmaksām.</p>
3.6.	<p>Vai attiecināmās izmaksas ir projektā iesaistītā personāla darba alga? Lai attiecinātu darbinieku algu izmaksas, vai ir prasība minimālai slodzei, kādā darbinieks tiek iesaistīts?</p>	<p>Jā, projekta vadības un īstenošanas personāla izmaksas un nodokļi, kuri radušies personāla izmaksu rezultātā, ir attiecināmās izmaksas atbilstoši MK noteikumu 13.1. un 15.1.apakšpunktēm. MK noteikumos nav ietverti ierobežojumu attiecībā uz minimālo slodzi projektā. Vienlaikus, plānojot iesaistītā personāla slodzi projektā, aicinām ievērot samērīguma un lietderības principu.</p>
3.7.	<p>Vai IT sistēmu kataloga un kiberincidentu novēršanas/darbības nepārtrauktības plāna izstrādes izmaksas ir attiecināmās izmaksas, un ja jā, tad kādas?</p>	<p>Jā, tās būs attiecināmās izmaksas atbilstoši MK noteikumu 13.2. apakšpunktam “projekta ieviešanas dokumentācijas izmaksas, tai skaitā autoruzraudzības izmaksas” pie nosacījuma, ka dokumentācijā parādās šis jaunais ieviestais risinājums, ko esat ieviesuši projekta gaitā. Ja Jums jau ir IT sistēmu katalogs, tas attiecīgi jāmaina/jāpapildina. Arī darbības nepārtrauktības plānā jābūt identificētai šādai darbībai un tai jābūt sasaistē ar projekta mērķi.</p>
3.8.	<p>Vai ISO 27001 sertifikāts un regulārais pēcsertifikācijas audits, kas notiek reizi gadā tiks vērtēts līdzvērtīgi kā veikts drošības audits?</p>	<p>Jā, ja auditā ir identificēts konkrētais risinājums. Plānotajām darbībām jābūt sasaistē ar projekta mērķi.</p>
3.9.	<p>Vai varat iedot norādes par to, kādas ir minimālās publicitātes izmaksas?</p>	<p>Publicitātes izmaksām nav noteikts minimālais izmaksu slieksnis. Publicitātes izmaksas var projektā neiekļaut ja tādas nav paredzētas,</p>

		<p>taču jāņem vērā, ka projekta iesnieguma sadaļā “Apliecinājums”, jāapliecina, ka tiks ievērotas minimālās publicitātes prasības t.i. visos projekta informatīvajos un publicitātes materiālos un publikācijās tiks norādīts, ka projekts ir saņēmis grantu atbalstu, kā arī tiks lietoti šādi grafiskie simboli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zīmi “Finansē Eiropas Savienība” vai zīmi “Līdzfinansē Eiropas Savienība”; • Nacionālā koordinācijas centra logo .
4. Projekta iesnieguma aizpildīšana un pielikumi		
4.1.	Kāds būtu, Jūsuprāt, atbilstošākais veids no nolikumā minētajiem, lai pamatotu budžeta pozīcijas? (Tirdzus izpēte, nodomu protokols?)	Lai pamatotu budžeta pozīcijas projekta iesniegumam var pievienot jau esošus līgumus, tirdzus izpētes, cenu aptaujas, pieņemšanas – nodošanas aktus vai, piemēram, veiktus aprēķinus, kas atspoguļo aktuālās tirdzus cenas (balstoties uz citiem līgumiem, inflāciju nozarē).
4.2.	Vai Tehnisko risinājumu projektiem ir nepieciešams pievienot CV projekta administrēšanas (projekta vadītājs) un projekta ieviešanas (kiberdrošības eksperti) kapacitātes pamatošanai?	Tehnisko risinājumu projektiem nav nepieciešams pievienot CV, taču sadaļā “Projekta īstenošana un vadība” ir jāsniedz informācija par administrēšanai un īstenošanai nepieciešamajiem speciālistiem.
4.3.	Kāda un kur informācija ir jānorāda PI veidlapā par saistītajiem uzņēmumiem?	Informāciju par saistītajiem uzņēmumiem norāda MVK deklarācijā.
4.4.	Metodikā teikts, ka jānorāda pamatojums par projekta iesniedzēja spēju nodrošināt nepieciešamo līdzfinansējumu. Atkal, te īsti nav skaidrs, kādam un cik detalizētam šim pamatojumam ir jābūt.	Šajā sadaļā varat norādīt informāciju, kas palīdzētu iegūt pārliecību par uzņēmuma finansiālo stabilitāti un spēju sekmīgi īstenot projektu, piemēram, norādot informāciju par pašreizējo finanšu situāciju (peļņu, apgrozījumu) un projekta īstenošanai nepieciešamo finanšu resursu apjoma pieejamību (potenciālie vai pieejamie finanšu līdzekļi projekta īstenošanai).

5. Iepirkumi

5.1.	<p>Vai pareizi saprotam, ka pēc projekta līdzekļu saņemšanas ir jāveic publisks iepirkums (ja nepieciešams ārpakalpojums), vai ir noteikts veids – EDAC, cenu aptauja brīvā formā, EIS sistēmā?</p>	<p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2024.gada 27.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.139 "Eiropas Kiberošības kompetenču centra 2021.–2027. gada plānošanas perioda grantu programmas "Mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju kiberošības transformācija" īstenošanas noteikumi" 17.1.punktā noteikto projekta īstenotājs ir Latvijas Republikā reģistrēts mazais vai vidējais saimnieciskās darbības veicējs.</p> <p>Nemot vērā iepriekš minēto, projekta īstenotājs var piemērot 2017.gada 28.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.104 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem" (turpmāk – MK 104) nosacījumus, bet tas neliedz piemērot Publisko iepirkuma likumu (turpmāk – PIL).</p> <p>MK 104:</p> <p>Saskaņā ar MK 104 5.1.apakšpunktā noteikto, ja piegādes vai pakalpojumu paredzamā līgumcena ir mazāka par 70 000 euro, tad projekta īstenotājs var nepiemērot MK 104 noteikumus, t.i. tiek veikts zemsliekšņu iepirkums (cenu aptauja) MK 104 izpratnē. Zemsliekšņa iepirkumi nav publicējami ne Elektronisko iepirkumu sistēmā (turpmāk – EIS), ne Iepirkumu uzraudzības biroja Publikāciju vadības sistēmā (turpmāk - IUB PVS). Iepirkumi un to rezultāti, kuru līgumcena pārsniedz 70 000 euro, ir publicējami IUB PVS (tai skaitā iepirkuma nolikums ar tehnisko specifikāciju).</p> <p>PIL:</p> <p>Ja projekta īstenotājs izvēlas piemērot PIL, tad, ja piegādes vai pakalpojumu paredzamā līgumcena ir mazāka par 10 000 euro, tiek veikts zemsliekšņu iepirkums (cenu aptauja) PIL izpratnē.</p>
------	---	--

		Iepirkumi, kuru līgumcena pārsniedz 10 000 euro, ir izsludināmi IUB PVS un iepirkuma dokumentācija ir ievietojama EIS, kā arī rezultāti ir ievietojami IUB PVS un EIS.
6. MVU statuss		
6.1.	Vai mikrouzņēmumi kvalificējas atbalstam?	Atlase attiecas arī uz sīkajām jeb mikrokomercsabiedrībām. Atbilstoši Eiropas Komisijas regulas Nr. 651/2014 pirmajam pielikumam, MVU definīcija attiecas arī uz mikrouzņēmumiem.
6.2.	Vai uzņēmums (atvasināta publiska persona) kvalificējas atbalstam?	<p>Atbilstoši Eiropas Komisijas regulas 651/2014 1.pielikuma 3.pantam, uzņēmums nav uzskatāms par MVU, ja 25 % vai vairāk tā kapitāla vai balsstiesību kopā vai atsevišķi tieši vai netieši kontrolē viena vai vairākas publiskas struktūras. Šādā gadījumā uzņēmums tiek vērtēts kā liels uzņēmums.</p> <p>Lai noteiku vai uzņēmums atbilst MVU statusam tiek vērtēti šādi kritēriji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uzņēmuma darbinieku skaits nepārsniedz 250 (tai skaitā ietverot saistīto uzņēmumu datus); 2) uzņēmuma gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljoni EUR. <p>Papildus informācija par uzņēmuma statusa noteikšanu pieejama šeit un prezentācija šeit.</p> <p>Dalība atlasē uzņēmumiem, kas klasificējas kā lielais uzņēmums, nav atbalstāma.</p>

6.3.	Vai uzņēmums ir autonoms, ja tas pieder 3 fiziskām personām, katrai 33,33 %, bet šīm fiziskām personām pieder vēl citi uzņēmumi?	Ja šīs personas nav savstarpēji saistītas, tad uzņēmums ir autonoms. Bet, ja vismaz divām no šīm personām ir kopīga dalība (virs 50 % un vairāk, piemēram, 66 % apmērā) kādā citā uzņēmumā, tad šie uzņēmumi jau ir saistīti.
6.4.	<p>Kā pareizi skaitīt darbiniekus uzņēmumos šādos gadījumos?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Darbinieks ir bērnu kopšanas atvaļinājumā un uz aizvietošanas laiku darbā ir pieņemts cits darbinieks. 2. Uzņēmumā tiek nodarbināti darbinieki uz uzņēmuma līguma pamata. 3. Tieki nodarbināti nepilnas slodzes darbinieki. 4. Vieni un tie paši darbinieki tiek nodarbināti saistītajos uzņēmumos, piemēram, vadītājs un grāmatvede. 	Tiks ņemts vērā publiskajā datu bāzē Lursoft pieejamie gada pārskati un tur norādītais darbinieku skaits. Nepilna slodzes gadījumā var iesniegt pilna laika ekvivalenta aprēķinu, kurš ir pieejams Valsts ieņēmuma dienesta sistēmā. Sistēmā iespējams iegūt informāciju kāds ir darbinieku skaits.
6.5.	Uzņēmuma apgrozījums līdz 50mlj, kopējais darbinieku skaits 338 (biroja darbinieku skaits 200 cilv., bet ražošanā strādā 138 cilv.) Kopējais darbinieku skaits 338.cilv. neatbilst vidējā segmenta statusa uzņēmumam <250 darbinieki. Vai uzņēmums kvalificēsies grantu programmai?	Šajā situācijā būtiskākais ir darbinieku skaits. 338 darbinieki pārsniedz 250 darbinieku robežu, attiecīgi uzņēmums kvalificējas kā lielais uzņēmums.

7. Īstenošanas nosacījumi

7.1.	Vai es saprotu pareizi, ka starposmu maksājumu pieprasījumus jāsniedz ne retāk, kā reizi 6 mēnešos, bet mēs varam iesniegt tos biežāk (būtībā - pēc tam, kad esam veikuši ar projektu saistītas attaisnotās izmaksas) ?	Līguma par granta projekta īstenošanu vispārīgie nosacījumi paredz, ka Finansējuma saņēmējs iesniedz maksājuma pieprasījumu ne retāk kā reizi par katriem 6 (sešiem) mēnešiem 10 (desmit) darbdienu laikā pēc attiecīgā pārskata perioda beigām. Tas nozīmē, ka maksājuma pieprasījums tiks sagatavots par noteiktu pārskata periodu un tā faktiski veiktiem izdevumiem. Lai neradītu administratīvo slogu Finansējuma saņēmējam un aģentūrai, aicinām maksājuma pieprasījumus iesniegt par periodu, kas nav īsāks par 3 mēnešiem (ceturksnis), iekļaujot tajā visus faktiski veiktos izdevumus par sniegtajiem pakalpojumiem.
------	--	--

	Vienlaikus, informējam, ka maksājuma pieprasījumā iekļaujama informācija par projekta darbību un sasniedzamo rezultātu progresu, iespējamiem riskiem/problēmām un to mazināšanai īstenojamiem pasākumiem.
--	---